

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **PÍSEK OSTRAVA s.r.o.**
sídlem Slavíkova 1744/22, 708 00 Ostrava
zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Popkem
sídlem Sokolská třída 966/22, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Český báňský úřad**
sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha 1

za účasti: 1)P. M.
2)H. Š.
3)Statutární město Ostrava
sídlem Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
4)CEE INVEST ENERGY a. s.
sídlem 28. října 1727/108, 702 00 Ostrava
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Zachvejou
sídlem 28. října 1727/105, 702 00 Ostrava
5)P. U.

6)Mgr. V.T.

7)Mgr. J. D.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2022 č. j. SBS 02328/2022/ČBÚ-21, ve věci povolení hornické činnosti

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2022 č. j. SBS 02328/2022/ČBÚ-21, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu (dále také jen „OBÚ“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 11. 2021 č. j. SBS 20655/2020/OBÚ-05/69, jímž bylo zastaveno řízení ve věci povolení hornické činnosti – změny plánu otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru Polanka nad Odrou (ev.č. 6/0184) (dále také „změna hornické činnosti“ nebo „změna POPD“).
2. Žalobce předně uvedl, že se ve správním řízení domáhal změny hornické činnosti ve smyslu § 10 odst. 9 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě hornické činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hornické činnosti“) a § 8 odst. 4 prováděcího předpisu – vyhlášky č. 104/1988 Sb., o racionálním využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), a to konkrétně v dobývacím prostoru výhradního ložiska písku a šterkopísku v Polance nad Odrou, přičemž pro celý tento dobývací prostor byl již dříve schválen plán otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska, a to konkrétně rozhodnutím Obvodního báňského úřadu v Ostravě ze dne 13. 7. 1970 č. j. 4213/1970. Z dobývacího prostoru byla po celou dobu také vybírána úhrada.
3. Dle žalobce orgány státní báňské správy v řízení o změně hornické činnosti, která byla již dříve schválena, neoprávněně znovu otevřely a přezkoumávaly otázku vyřešení střetů zájmů s vlastníky pozemků v dobývacím prostoru dle § 33 odst. 1 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“) a vyžadovaly jejich opětovné doložení. Podle žalobce tím báňské úřady překročily svou pravomoc, neboť hornická činnost byla povolena v celém dobývacím prostoru již v roce 1970. V řízení o změně hornické činnosti by dle žalobce měl správní orgán postupovat v mezích ustanovení § 10 odst. 9 zákona o hornické činnosti a § 8 odst. 4 vyhlášky, tj. zkoumat toliko objekty a zájmy fyzických a právnických osob chráněné podle zvláštních předpisů, nikoliv soukromoprávní zájmy těchto osob chráněné obecnými právními

předpisy. Dle žalobce nedošlo ani k tzv. změně okruhu osob dotčených hornickou činností, když se jedná o vlastníky týchž pozemků, na nichž je hornická činnost povolena, přičemž případné právní nástupce původních vlastníků či nabyvatele pozemků původních vlastníků nelze považovat za osoby rozšiřující okruh dotčených osob, jelikož tyto nabyly předmětné pozemky již s omezeními vyplývajícími z povolené hornické činnosti, která jsou pro nové vlastníky závazná (§ 18a zákona o hornické činnosti a horního zákona). Žalobce dále namítl, že žalovaný je vázán závazným stanoviskem Severomoravského krajského národního výboru v Ostravě ze dne 15. 5. 1970, který schválil dohody o vyřešení střetů zájmů ze dne 4. 12. 1969, a není oprávněn je přezkoumávat a hodnotit jeho platnost, neboť dle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) je závazné stanovisko závazné i pro správní orgán, který ve věci samé rozhoduje.

4. Žalovaný ve vyjádření navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Předně uvedl, že předmětem žalobou napadeného řízení nebylo nové povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Polanka nad Odrou, ale jeho změna. Zákon o hornické činnosti neobsahuje ucelenou úpravu řízení o změně hornické činnosti, neboť § 10 odst. 9 téhož zákona stanovuje pouze, že *„účastníkem řízení [je] pouze žadatel, pokud nejsou ohrožena práva a plnění povinností jiných osob a nezmění se okruh osob dotčených nebo ohrožených hornickou činností“*, a že ke změně plánu otvírky *„vydávají dotčené orgány závazné stanovisko“*, proto je nutno procesní postup při povolování změny hornické činnosti posuzovat na základě analogie. Vzhledem k úzce souvisejícímu předmětu řízení a jeho věcnému obsahu je nezbytné na řízení o povolení změny hornické činnosti přiměřeně aplikovat právní úpravu řízení o povolení hornické činnosti (§ 17- § 18a zákona o hornické činnosti).
5. V obecné rovině žalovaný souhlasí s tvrzením žalobce, že opětovné povolování hornické činnosti a opakované řešení střetů zájmů by bylo v rozporu s obecnými právními zásadami. Žalovaný se však neztotožňuje s názorem, že taková situace v řízení nastala. Ohledně vyřešení střetů zájmů nelze totiž bez dalšího spoléhat na pouhou skutečnost, že hornická činnost byla na základě doložení vyřešení střetů zájmů řádně povolena. OBÚ může při povolení hornické činnosti zkoumat pouze to, zda organizace doložila vyřešení střetů zájmů ke dni vydání rozhodnutí o povolení hornické činnosti. Vydané rozhodnutí o povolení nemůže samo o sobě zaručit, že v průběhu času nenastane právní skutečnost, v jejímž důsledku pozbude z něj oprávněná organizace soukromoprávní titul k užívání pozemků třetích osob k hornické činnosti. Dle žalovaného je odpovědností organizace, aby vyřešené střety zájmů, resp. právní vztahy, kterými jsou vyřešeny, udržovala v účinnosti po celou dobu, na kterou je hornická činnost povolena. V případě, že v průběhu řízení o změně hornické činnosti vyvstane pochybnost, zda jsou střety zájmů k danému dni účinně vyřešeny, je na místě, aby OBÚ tuto skutečnost v řízení ověřil a případně si vyžádal doklad o jejich skutečném vyřešení.
6. V předmětném řízení žalobce původně ohlásil změnu hornické činnosti dle § 8 odst. 4 vyhlášky, mj. s odkazem na jemu známou judikaturu soudů (srov. rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 4. 3. 2014 č. j. 58 C 5/20212-228, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2017 č. j. 56 Co 292/2014.452, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2019 č. j. 22 Cdo 1544/2018-492 a usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 6. 2019 sp. zn. III ÚS 2842/18), kterou bylo žalobci uloženo zdržet se zásahů do vlastnického práva jednoho z vlastníků pozemků v dobývacím prostoru, společnosti CEE INVEST ENERGY, a.s. Správní orgán tak vyhodnotil, že nemohla být splněna podmínka, že *„nebudou dotčeny objekty a zájmy právnických a fyzických osob chráněné podle zvláštních právních předpisů nad*

rozsah uvedený v rozhodnutí o povolení hornické činnosti“ (srov. § 8 vyhlášky), a proto k ohlášení změny vydal nesouhlasné stanovisko a zahájil správní řízení za účelem ověření, zda jsou střety zájmů vyřešeny, popř. zda lze řešení střetů zájmů, které bylo doloženo k povolení hornické činnosti, považovat nadále za účinné.

7. K dohodě o náhradě škod ze dne 4. 12. 1969 žalovaný uvedl, že se smluvní strany rámcově dohodly na výši a způsobu náhrady škody způsobené zábořem zemědělské půdy a rovněž na obecném postupu při zabírání pozemků pro těžbu v dobývacím prostoru. Nicméně dohoda neobsahuje vymezení pozemků, kterých se týká, ani časově nespécifikuje, kdy má k záboru pozemků dojít. Následné rozhodnutí o vynětí pozemků byl vydáno Okresním národním výborem v Novém Jičíně dne 14. 4. 1970 č. j. VHZL/864/70/Ka212. V jeho výroku je uvedeno, že se odnímá zemědělská půda v k. ú. Polanka nad Odrou pro I. etapu těžby, konkrétně na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XI, XJ, a XK. Výčet těchto pozemků byl schválen uzavřenou Dílčí dohodou ze dne 31. 3. 1970, ve které se uvádí, že *„Parcely, jejichž majitelé nejsou členy JZD nebo je nemá družstvo v užívání budou projednány s majiteli individuálně,“* a následuje výčet parcel, kterých se toto týká, včetně uvedení jejich vlastníků. V průběhu žádných dalších řízení nebyl předložen doklad, že by bylo jednáno s vlastníky pozemků, kteří nebyli členy JZD, nebo jejichž pozemky JZD nemělo v nájmu, a že s nimi byly uzavřeny dohody. Stejně tak dle žalovaného nebyl předložen doklad (následná dílčí dohoda), že by JZD a předchůdce žalobce (společnost Vítkovické železárny Klementa Gottwalda n. p. - dále jen „VŽKG“) projednali vyjmutí ze zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) u dalších pozemků v dobývacím prostoru, zejména pozemků spadajících do II. etapy hornické činnosti, protože pozemky vyjmuté v rámci I. etapy těžby byly na dlouhou dobu dostačující. Následně dne 15. 5. 1970 Severomoravský krajský národní výbor schválil dohody o střetu zájmů uzavřené mezi VŽKG a správci objektů a zařízení na povrchu ohrožených plánovanou těžbou, včetně dohody o náhradě škod ze dne 4. 12. 1969.
8. Z uvedeného dle žalovaného vyplývá, že při vydání rozhodnutí o schválení hornické činnosti byla právním předchůdcem žalobce s JZD uzavřena rámcová dohoda o náhradě škod ze dne 4. 12. 1969, která se týká nespécifikovaných pozemků ve vlastnictví členů JZD, příp. k nimž mělo JZD užívací právo, a na ni navazující dílčí dohoda ze dne 31. 3. 1970, jež specifikuje jednotlivé pozemky, které budou postupně zabrány pro těžbu, a časový průběh jejich zabírání, ale pouze v rozsahu pozemků potřebných pro I. etapu těžby. Z dílčí dohody ze dne 31. 3. 1970 plyne, že do dobývacího prostoru spadají i *„parcely, jejichž majitelé nejsou členy JZD nebo je nemá družstvo v užívání“*, jejichž zabírání se právní předchůdce žalobce zavázal projednat s jejich majiteli individuálně. Dle žalovaného je tak žalobce v případě rozšíření těžby na další pozemky v dobývacím prostoru mimo plochu I. etapy povinen uzavřít obdobné navazující dílčí dohody s vlastníky. Až na jejich základě budou následně pozemky uvolňovány pro těžbu. Má-li žalobce za to, že z dohody o náhradě škod ze dne 4. 12. 1969 plyne povinnost vlastníků pozemků v dobývacím prostoru uzavřít navazující dílčí dohody, má právo se splnění této povinnosti domáhat soukromoprávní cestou. To si žalobce uvědomoval, když uvedeným způsobem již v minulosti postupoval v případě podání ze dne 12. 8. 2014, jímž ohlašoval změny hornické činnosti na pozemku parc. č. XL a doložil mj. smlouvu mezi právním předchůdcem žalobce a vlastníky pozemků parc. č. XM, XN a XO, umožňující jejich užívání k hornické činnosti a rekultivaci, a dále Závazné stanovisko Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále „KÚ MSK“) o dočasném odnětí pozemků ze ZPF. Přechod povinnosti řešit střety zájmů s majiteli dotčených pozemků v dobývacím

prostoru je také předmětem smlouvy o převodu dobývacího prostoru ze dne 8. 12. 2003 uzavřené mezi žalobcem a předchozím držitelem dobývacího prostoru, ve které je uvedeno: „*Předmětem smlouvy je : [...] II. Povinnost přejímající organizace, tedy PÍSKU OSTRAVA s.r.o., vyřešit střety zájmů s majiteli dotčených pozemků v dobývacím prostoru a dotčených orgánů státní správy a dalších organizací dotčených těžbou.*“

9. Žalovaný konstatoval, že při rozhodnutí o schválení hornické činnosti bylo doloženo úplné vyřešení střetů zájmů pouze ve vztahu k pozemkům spadajícím do I. etapy povolené hornické činnosti. Dle žalovaného nemůže obstát ani argument, že orgánům státní báňské správy nepřísluší posuzovat, zda jsou skutečně vyřešeny střety zájmů za situace, kdy již byla schválena dohoda o jejich vyřešení. Institut střetů zájmů lze rozdělit do dvou rovin. První z nich spočívá v řešení střetů zájmů mezi zájmem na využívání výhradního ložiska a jinými zájmy chráněnými dle zvláštních předpisů veřejného práva. V této rovině plní KÚ MSK koordinační roli tím, že k dohodám zaujímá stanovisko. Druhá rovina je soukromoprávní a spočívá v povinnosti těžební organizace zajistit si právní titul k užívání pozemků jiných vlastníků v dobývacím prostoru. Vzhledem k tomu, že povaha této roviny institutu řešení střetů zájmů je ryze soukromoprávní, nelze ji nahradit autoritativním rozhodnutím orgánu státní správy (srov. bod 36 rozsudku Nejvyššího správního soudu-dále jen „NSS“- ze dne 25. 1. 2018 č. j. 2 As 196/2016-133).
10. Závěrem žalovaný poznamenal, že podstatou vyřešení střetů zájmů mezi těžební organizací a vlastníky pozemků v dobývacím prostoru je existence soukromoprávního vztahu, který zakládá právo organizace po dobu provozování hornické činnosti předmětné pozemky užívat. Žalovaný je vázán výše uvedenými soudními rozhodnutími (viz odst. 6 tohoto rozsudku), podle nichž mezi žalobcem a jedním z vlastníků pozemků v II. etapě těžby neexistuje právní vztah základající právo žalobce užívat předmětný pozemek. Nic na tom nemění ani to, že žalobce až nyní předložil Dohodu o náhradě škod ze dne 4. 12. 1969. Soudem judikovaný závěr nelze překonat pouze tím, že žalobce má nyní výše uvedenou dohodu a dokument o schválení dohod ze dne 15. 5. 1970 k dispozici. Tyto dokumenty byly či měly být žalobci známy již v průběhu předmětného soudního řízení, v jehož rámci je neuplatnil. Nemohou tak být považovány za novou skutečnost, která by orgánům státní báňské správy umožnila nerespektovat shora citovaný rozsudek. Takovou skutečností by byla pouze dohoda uzavřená mezi žalobcem a dotyčným vlastníkem pozemku po pravomocném skončení soudního řízení.
11. Krajský soud ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 9. 11. 2023 tak, že žalobu zamítl. Tento rozsudek krajského soudu byl zrušen rozsudkem NSS ze dne 4. 3. 2024 č. j. 8 As 1/2024-44, který nabyl právní moci dne 5. 3. 2024 (dále jen „kasační rozsudek“). Současně byla krajskému soudu věc vrácena k dalšímu řízení.
12. V dalším řízení krajský soud vázán právním názorem NSS vysloveným v kasačním rozsudku přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
13. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že dne 3. 6. 2020 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno podání žalobce označené „Ohlášení změny POPD“ ze dne 31. 5. 2020 č. j. SBS 20655/2020, v němž žalobce ohlašoval podle § 8 odst. 4 vyhlášky změnu plánu otvírky, přípravy a dobývání s názvem „Technická zpráva o plánu otvírky, přípravy a dobývání

ložiska písku v dobývacím prostoru Polanka nad Odrou“. Podle tohoto POPD je prováděna hornická činnost v dobývacím prostoru Polanka nad Odrou, která byla povolena rozhodnutím OBÚ v Ostravě ze dne 13. 7. 1970 č. j. 4213/1970. Ohlašovaná změna řeší pokračování hornické činnosti, tzv. II. etapu těžby na pozemcích nebo částech pozemků parc. č. XP, XQ, XR, XS, XT, XU, XV, XW a XL v k. ú. X. OBÚ vyslovil k podání žalobce nesouhlasné stanovisko s odůvodněním, že ohlášená změna v plánech a dokumentaci nesplňuje podmínky pro postup podle § 8 odst. 4 vyhlášky. OBÚ dále dospěl k závěru, že podání žalobce je nutno posoudit podle skutečného obsahu, bez ohledu na to, jak je označeno, a to jako žádost o povolení hornické činnosti ve smyslu § 10 odst. 1 ve spojení s odst. 9 zákona o hornické činnosti, spočívající ve změně plánu otvírky, přípravy a dobývání. Následně OBÚ oznámil všem známým účastníkům řízení a dotčeným orgánům státní správy zahájení řízení a vyzval je k podání stanovisek a námitek k projednávané věci. Poté vyzval účastníky řízení k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. OBÚ shledal, že podání a jeho dokumentace neposkytuje dostatečný podklad pro spolehlivé posouzení navrhované hornické činnosti, resp. změny POPD ve smyslu § 17 odst. 3 zákona o hornické činnosti, a proto správní řízení usnesením ze dne 28. 4. 2021 přerušil do 31. 10. 2021 a současně žalobce vyzval podle § 17 odst. 3 téhož zákona, aby ve stanovené lhůtě odstranil podstatné nedostatky žádosti, a to tak, že předloží její doplnění, dohody o střetu zájmů s vlastníky ohrožených pozemků parc. č. XP, XQ, XR, XS, XT, XU, XV, XW a XL v k. ú. X a stanovisko KÚ MSK k těmto dohodám, dále závazné stanovisko vodoprávního úřadu a orgánu ochrany ovzduší. Zároveň byl žalobce poučen, že nebude-li podání ve stanovené lhůtě doplněno, OBÚ správní řízení zastaví. Jelikož žalobce nedoplnil veškerou požadovanou dokumentaci, OBÚ zastavil správní řízení dne 11. 11. 2021 pod č. j. SBS 20655/2020. Poté žalobce podal odvolání, o kterém bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.

14. Dle § 10 odst. 9 zákona o hornické činnosti, při změně plánu otvírky, přípravy a dobývání nebo plánu zajištění nebo likvidace je účastníkem řízení pouze žadatel, pokud nejsou ohrožena práva a plnění povinností jiných osob a nezmění se okruh osob dotčených nebo ohrožených hornickou činností. K plánu otvírky nebo jeho změně vydávají dotčené orgány závazné stanovisko.
15. Dle § 17 odst. 3 zákona o hornické činnosti, neposkytuje-li předložená žádost a dokumentace dostatečný podklad k posouzení navrhované hornické činnosti nebo není-li žádost o povolení hornické činnosti podle § 10 v souladu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí o stanovení chráněného ložiskového území a dobývacího prostoru, vyzve obvodní báňský úřad organizaci, aby žádost ve stanovené lhůtě doplnila, popřípadě uvedla do souladu s těmito rozhodnutími; obdobně postupuje, pokud žádost neobsahuje všechny doklady o vyřešení střetů zájmů.
16. Dle § 33 odst. 1 horního zákona, jestliže jsou využitím výhradního ložiska ohroženy objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, objekty a zájmy fyzických nebo právnických osob, jsou organizace, orgány a fyzické a právnické osoby, jimž přísluší ochrana těchto objektů a zájmů, povinny ve vzájemné součinnosti řešit tyto střety zájmů a navrhnout postup, který umožní využití výhradního ložiska při zabezpečení nezbytné ochrany uvedených objektů a zájmů.
17. V dalším řízení (po kasačním rozsudku) se vyjádřil žalobce, jenž podáním doručeným krajskému soudu dne 11. 4. 2024 doplnil skutkové a právní důvody žaloby, kdy uvedl:

- Hornická činnost byla v roce 1970 povolena na celé ploše dobývacího prostoru č. 6/0184 Polanka nad Odrou rozhodnutím Obvodního báňského úřadu v Ostravě z roku 1970. Poukázal také na Technickou zprávu POPD.

- Souhlasné závazné stanovisko orgánu ochrany ZPF s dočasným odnětím zemědělských pozemků pro hornickou činnost se vztahovalo i na plochu navržené druhé etapy těžby.

- K otázce závaznosti rozhodnutí orgánů Státní báňské správy vydaných podle dříve platné legislativy (zák. č. 41/1957 Sb.) poukázal žalobce na odbornou literaturu (*Makarius R., Lukš Jozef, Horní právo II., Mountanex a. s. 2005 str. 63*), podle které opětovné povolování hornické činnosti a opakované řešení střetu zájmů by bylo v rozporu s obecnými zásadami právními, zejména s požadavkem právní jistoty, se zásadou právní kontinuity, zásadou oprávněnosti jednání v dobré víře a v rozporu se zákazem retroaktivity práva.

- Pojem „změna POPD“ není v řízení jasně a jednoznačně formulován a interpretován. Do zvláštních právních předpisů, které změnu POPD regulují, se neoprávněně zařazuje také obecný právní předpis-občanský zákoník, a dokonce rozsudek občanského soudu. Změna v technické dokumentaci POPD se týkala změny členění plochy dobývacího prostoru, přičemž jak původní úseky, tak úsek nyní naplánovaný leží na ploše, kde hornická činnost již byla povolena. Rozdělení chráněných objektů a zájmů na dvě skupiny je stanoven v § 33 odst. 1 horního zákona a doložení vyřešení střetů zájmů ve vztahu k oběma skupinám se vyžaduje pouze při povolení hornické činnosti. Hornická činnost však povolena byla v celém dobývacím prostoru v roce 1970 a OBÚ proto není povinen ani oprávněn řešit případné spory soukromoprávní povahy.

- Ve správním řízení, v němž se neřeší soukromoprávní záležitosti, ale jen technické a bezpečnostní parametry těžby a objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, nelze argumentovat soukromoprávním rozsudkem soudu. Dohoda o náhradě škody za zábor zemědělské půdy pro těžbu písku ze dne 4. 9. 1969 schválená Severomoravským krajským národním výborem v Ostravě, na jejímž základě byla hornická činnost v celé ploše dobývacího prostoru povolena, je stále platná a závazná.

- Žalobci je neoprávněným zastavením řízení o změně POPD bráněno v pokračování již povolené hornické činnosti. Zájem vlastníků pozemků v dobývacím prostoru hornickou činností není ohrožen, poněvadž dle platné dohody, na jejímž základě byla hornická činnost povolena v celém dobývacím prostoru, mají nárok na adekvátní náhradu ze strany těžební organizace.

- Žalobce si je vědom, že vlastníci pozemků mají za dočasný zábor nárok na náhradu odpovídající současným poměrům a vztahy s nimi řeší nabídkou a uzavřením dílčích dohod o náhradě za zábor jejich pozemků pro hornickou činnost na konkrétní etapě. Dílčí dohody o záboru pozemků žalobce uzavírá s vlastníky pozemků v dobývacím prostoru také za účelem splnění závazku uvedeného v dohodě o náhradě škody za zábor zemědělské půdy z roku 1969 ukládající povinnost včas informovat vlastníky o termínech záboru pozemků pro další etapu těžby a zároveň se dohodnout o náhradě, která by odpovídala aktuálním poměrům. V ustanoveních báňské legislativy není uvedeno, že těžební organizace je povinna báňskému úřadu doložit dílčí dohody s vlastníky objektů v dobývacím prostoru v průběhu těžby nerostu. Žalobce setrval na podané žalobě.

18. V dalším řízení (po kasačním rozsudku) byli krajským soudem v souladu se závazným právním názorem NSS osloveni další účastníci správního řízení jako potenciální zúčastněné

osoby ve smyslu ust. § 34 s. ř. s. Jako zúčastněné osoby se do tohoto soudního řízení přihlásili: 1) P. M., 2) H. Š., 3) Statutární město Ostrava, 4) CEE INVEST ENERGY s. s., 5) P. U., 6) Mgr. V. T., 7) Mgr. J. D.

19. Zúčastněná osoba 5) se k věci vyjádřila podáním doručeným krajskému soudu dne 30. 4. 2024, v němž uvedla, že vlastník pozemku v dobývacím prostoru je tak nebo jinak omezen ve svých právech nakládat se svým pozemkem ve prospěch vlastníka ložiska nerostu až do doby vytěžení nerostu. Z tohoto pohledu je zainteresován na tom, aby vytěžení nerostu, sanace a rekultivace pozemků probíhaly plynule, aby vytěžené pozemky byly co nejdříve postupně předávány vlastníkům. Těžební činnost v dobývacím prostoru probíhá po etapách, ale kontinuálně, což je mu známo i jako vlastníkovu pozemků na ploše předchozí etapy těžby. Jakékoliv blokování těžební činnosti s neznalostí stavu věci či z byrokratických důvodů oddaluje dobu, kdy jeho vlastnické právo nebude vázáno na omezení plynoucí z dobývací činnosti. Proto jako schůdné řešení vidí, aby těžební činnost ve veřejném zájmu nebyla blokována případným sporem o náhradě škody osobám dotčeným těžbou, když náhrada škody je garantována zákonem.
20. Věcnou podstatou nyní projednávané věci je to, zda správní orgány správně vyhodnotily dokumenty předložené žalobcem ve správním řízení, a zda tedy mohl správní orgán I. stupně po žalobci požadovat nové dohody o střetech zájmů v dobývacím prostoru Polanka nad Odrou vztahující se k pozemkům II. etapy těžby.
21. Soud na úvod připomíná, že řízení o povolení hornické činnosti je správním řízením, na které se podpůrně aplikuje správní řád, přičemž odchylky od obecné úpravy stanoví zejména § 17 až 18a zákona o hornické činnosti. Předchozí vyřešení střetů zájmů dle § 33 horního zákona a jeho obligatorní doložení k žádosti o povolení hornické činnosti dle § 17 odst. 2 zákona o hornické činnosti představuje institut speciální pro oblast horního práva, jehož účelem je především konsenzuální vyřešení konfliktu zájmů mezi těžební organizací a osobami, které mohou být těžbou ohroženy. To nicméně neznamená, že se jedná o jediný institut garantující ochranu zájmů jednotlivců a účast veřejnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2018 č. j. 2 As 196/2016).
22. Krajský soud má obsahem správních spisů za prokázané, že žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci, byla povolena hornická činnost rozhodnutím OBÚ ze dne 13. 7. 1970 č. j. 4213/1970. Žalobce dne 3. 6. 2020 ohlásil OBÚ změnu hornické činnosti, která měla řešit pokračování hornické činnosti, a to tzv. II. etapu těžby na pozemcích parc. č. XP, XQ, XR, XS, XT, XU, XV, XW a XL v k. ú. X. Vzhledem k tomu, že zákon o hornické činnosti neobsahuje ucelenou úpravu řízení o změně POPD, procesní postup při povolování změny POPD byl dovozen na základě analogie. Došlo tedy k aplikaci právní úpravy týkající se řízení o povolení hornické činnosti dle § 17 - § 18a zákona o hornické činnosti. Krajský soud má za to, že za situace, kdy nebyla naplněna podmínka § 10 odst. 9 zákona o hornické činnosti ve vztahu k právům a povinnostem jiných osob, byl zvolený procesní postup správního orgánu I. stupně správný a jediný možný. OBÚ dne 31. 10. 2021 vyzval žalobce k doplnění potřebných dokumentů, mezi nimiž byly též dohody o střetu zájmů s vlastníky ohrožených pozemků a dále stanovisko KÚ MSK k těmto dohodám dle § 33 odst. 2 horního zákona. Žalobce doložil dokument vydaný Severomoravským Krajským národním výborem Ostrava ve věci schválení dohod o střetu zájmů pro těžbu šterkopísku v Polance nad Odrou ze dne 15. 5. 1970 a dohodu o náhradě škody za zábor zemědělské půdy pro těžbu

písku v Polance nad Odrou uzavřenou mezi JZD v Polance nad Odrou a VŽKG ze dne 4. 12. 1969.

23. Žalobce namítl, že správní orgány neoprávněně přezkoumávaly otázku vyřešení střetů zájmů, čímž překročily své pravomoci, neboť hornická činnost byla povolena v celém dobývacím prostoru rozhodnutím OBÚ ze dne 13. 7. 1970 a střety zájmů byly již vyřešeny při tomto povolení. OBÚ proto nyní není oprávněn požadovat další dohody o řešení střetů zájmů. Dle žalobce by měl správní orgán zkoumat toliko objekty a zájmy fyzických a právnických osob chráněné podle zvláštních právních předpisů, nikoliv soukromoprávní zájmy těchto osob chráněné obecnými právními předpisy (§ 10 odst. 9 zákona o hornické činnosti, § 8 odst. 4 vyhlášky). Dle žalobce nedošlo ke změně okruhu osob a správní orgánům nepřislušelo přezkoumávat platnost dohody o vyřešení střetů zájmů, neboť bylo vydáno závazné stanovisko dne 15. 5. 1970, které je závazné i pro nyní rozhodující správní orgán.
24. Krajský soud si je vědom, že ve smyslu § 10 odst. 9 zákona o hornické činnosti je účastníkem řízení pouze žadatel, avšak jen pokud nejsou ohrožena práva a plnění povinností jiných osob a nezmění se okruh osob dotčených nebo ohrožených hornickou činností. Pokud tato zákonná podmínka není splněna, neboť je zřejmé, že práva některých osob mohou být dotčena či ohrožena změnami, je nutné postupovat dle výše uvedeného ustanovení ve spojení s § 18 odst. 1 zákona o hornické činnosti, které upravuje obecně účastenství v řízení o povolení hornické činnosti. Účastníky řízení mimo žadatele a obce, na jejímž území má být hornická činnost vykonávána, jsou pak rovněž osoby, jejichž práva a právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být povolením dotčeny nebo ohroženy.
25. Soud dále konstatuje, že § 33 horního zákona byl výrazným způsobem změněn zákonem č. 541/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), a to s účinností od 20. 12. 1991. Oproti původnímu znění § 33 horního zákona, byl okruh ohrožených objektů a zájmů rozšířen o "objekty a zájmy fyzických nebo právnických osob". U nich se nestanoví, že má jít o objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, tj. ve veřejném zájmu, takže může jít o jakékoli objekty a zájmy fyzických nebo právnických osob. Povinnost postupovat při řešení střetů zájmů ve vzájemné součinnosti se tak rozšiřuje i na objekty a zájmy, které nejsou chráněny ve veřejném zájmu, tedy i na soukromoprávní zájmy a objekty fyzických nebo právnických osob. Hornická činnost byla ve stanoveném dobývacím prostoru povolena dne 13. 7. 1970, kdy část pozemků v dobývacím prostoru vlastnilo JZD, které se zavázalo uzavřít s vlastníky dílčí dohody o střetu zájmů (dohoda o náhradě škody ze dne 4. 12. 1969). Na základě uvedeného lze důvodně předpokládat, že se změnou hornické činnosti se změnil také okruh ohrožených osob, neboť I. etapa těžby se nevztahovala na pozemky zahrnuté do II. etapy. Změnou, tj. započítáním realizace II. etapy těžby by tak nutně došlo k ohrožení vlastníků pozemků zahrnutých do II. etapy. Krajský soud v této souvislosti považuje za příléhavé odkázat na již výše zmiňovaný rozsudek NSS sp. zn. 2 As 196/2016, bod 24, podle kterého je ve smyslu ust. § 33 odst. 1 horního zákona organizace povinna před zařazením příslušných prací do POPD dohodnout se s orgány a fyzickými a právnickými osobami o tom, zda ohrožený objekt nebo zájem se má chránit, v jakém rozsahu, popř. po jakou dobu a dohodu předložit krajskému úřadu k zaujetí stanoviska.
26. Žalobce ve správním řízení k prokázání vyřešení střetů zájmů předložil dohodu ze dne 4. 12. 1969 o náhradě škody za zábor zemědělské půdy uzavřenou mezi JZD a VŽKG a závazné

stanovisko Severomoravského krajského národního výboru v Ostravě, který dne 15. 5. 1970 schválil dohody o vyřešení střetů zájmů ze dne 4. 12. 1969. Krajský soud se ztotožňuje s žalovaným, že dohoda neobsahuje výčet pozemků, jichž se zábor týká. Dílčí dohoda ze dne 31. 3. 1970 konkrétní pozemky již obsahuje, ale pouze ty, které se budou odnímat v I. etapě těžby. Dále je v dílčí dohodě ze dne 31. 3. 1970 uvedeno, že parcely, jejichž majitelé nejsou členy JZD, nebo je nemá družstvo v užívání, budou projednány s majiteli individuálně. Následuje výčet parcel, kterých se to týká, včetně uvedení jejich vlastníků. Rozhodnutí o vynětí pozemků ze ZPF vydal Okresní národní výbor v Novém Jičíně dne 14. 4. 1970, přičemž ve výroku rozhodnutí specifikoval pozemky pro I. etapu těžby. O pozemcích II. etapy se nehovoří. Lze proto důvodně předpokládat, že dohody o střetech zájmů s vlastníky pozemků zahrnutých do II. etapy těžby uzavřeny nebyly.

27. Dle § 33 zákona o hornické činnosti je doložení vyřešení střetů zájmů nezbytnou podmínkou pro vyhovění žádosti o povolení hornické činnosti, v jejímž režimu správní řízení proběhlo. Správní orgán má ze zákona povinnost ověřit, zda jsou střety zájmů k datu zahájení správního řízení o změně hornické činnosti účinně vyřešeny (§ 33 horního zákona).
28. V souzené věci, mělo-li dojít ke změně hornické činnosti započatím II. etapy těžby, bylo nezbytné, aby žadatel uzavření dohod o vyřešení střetů zájmů doložil. Soud nesouhlasí s žalobcem, že by takovou dohodu mohla představovat obecná dohoda (dohoda o náhradě škody ze dne 4. 12. 1969), neboť ta neobsahuje výčet pozemků, ve vztahu k nimž střet zájmů existuje. V souzené věci měly být střety zájmů řešeny ve vztahu ke všem pozemkům II. etapy těžby, což žalobce neprokázal a ani netvrdí, že se tak stalo, když má nesprávně za to, že takový postup by byl nadbytečný.
29. Na těchto závěrech, které učinil již ve svém předchozím rozsudku, krajský soud setrvává i po kasačním rozsudku NSS, jenž věc zrušil z procesních důvodů, aniž by se zabýval věcným posouzením (bod 16 kasačního rozsudku). Na závěrech krajského soudu nic nemění ani doplnění žalobní argumentace doručené krajskému soudu dne 11. 4. 2024, ani vyjádření osoby zúčastněné na řízení 5). Žalobce sice obsáhlé rozvinul svou žalobní argumentaci, nicméně neuvedl nic, s čím by se krajský soud již nevypořádal. Osoba zúčastněná na řízení 5) vyjádřila svůj postoj vlastníka dotčeného pozemku, avšak předmět tohoto řízení spočívá v rovině procesně právní (žalobce napadl procesní postup správních orgánů) a neřeší práva věcná.
30. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavírá, že v posuzované věci správní orgány obou stupňů ve svém procesním postupu nepochybily a postupovaly v souladu s platnou právní úpravou.
31. Jelikož krajský soud neshledal žalobu důvodnou, zamítl ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému dle obsahu soudního spisu nevznikly v tomto řízení žádné náklady nad rámec běžného výkonu úřední činnosti.
33. O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 5 s. ř. s., podle kterého osoba zúčastněná na řízení má nárok na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s povinností uloženou jí soudem, anebo na návrh

z důvodů zvláštního zřetele hodných. Taková skutečnost dle obsahu soudního spisu nenastala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku nejsou přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu nebo uplatňuje-li stěžovatel stížní body, které napadají závěry o otázkách, k nimž se Nejvyšší správní soud v předcházejícím zrušovacím rozsudku dosud nevyjadřoval – v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 23. května 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu